SWEDISH MUSICAL LEVANDE MUSIKARV HERITAGE

JAN VAN BOOM

1807-1872

Nocturne

För piano/*for piano*

Opus 81

Kritisk utgåva av/Critical edition by Martin Edin

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 21/Edition No. 21
2013
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

NOCTURNE

par

J. van BOOM .

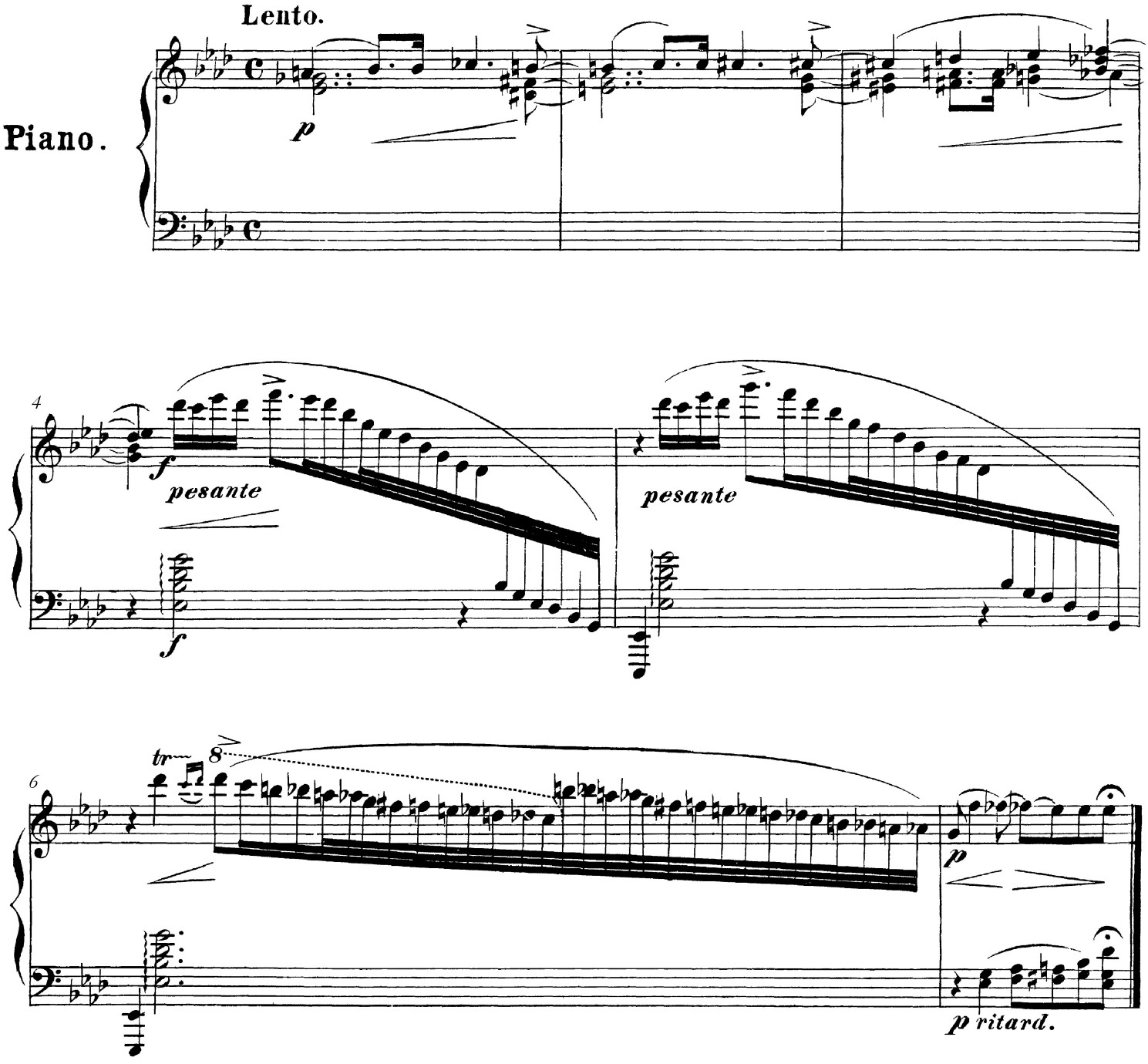

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2013. Public domain. www.levandemusikarv.se

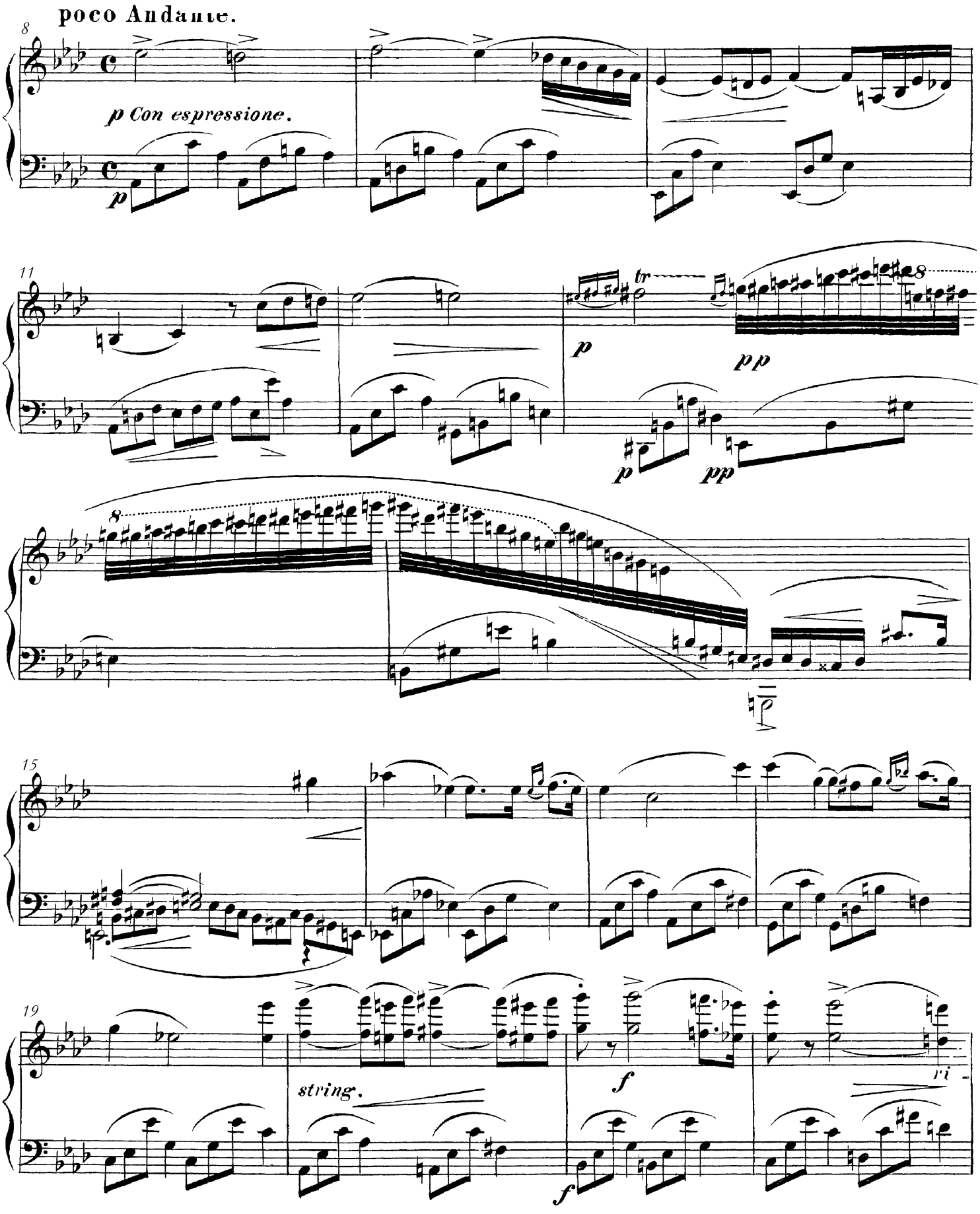
poco Andante.
8
p Con espressione.
p
11
tr
p
pp
p
pp
8
15
19
string.
f
f
ri-

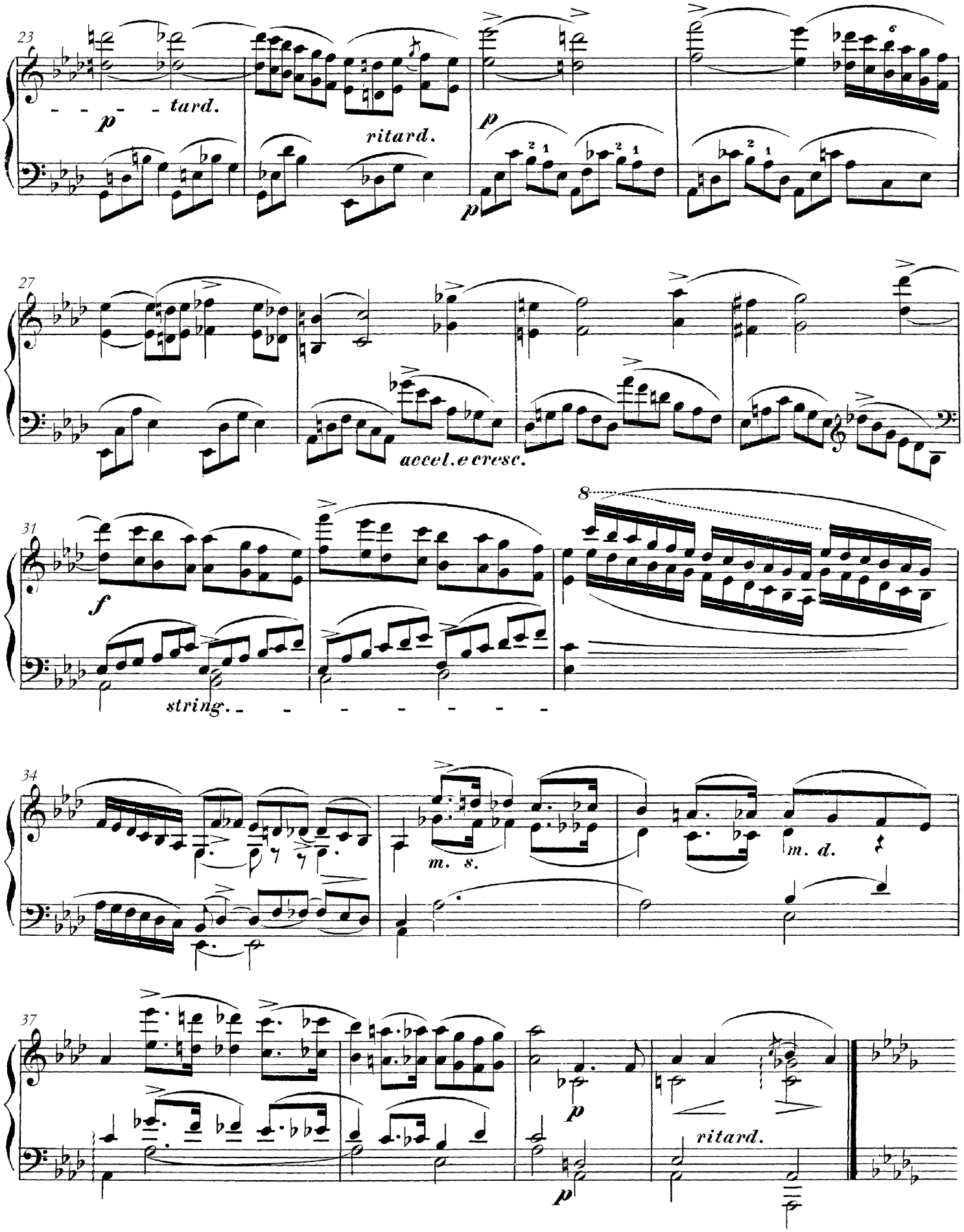
23
p
tard.
ritard.
p
p
27
accel.e cresc.
31
f
8
string.
34
m. s.
m. d.
37
p
ritard.
p

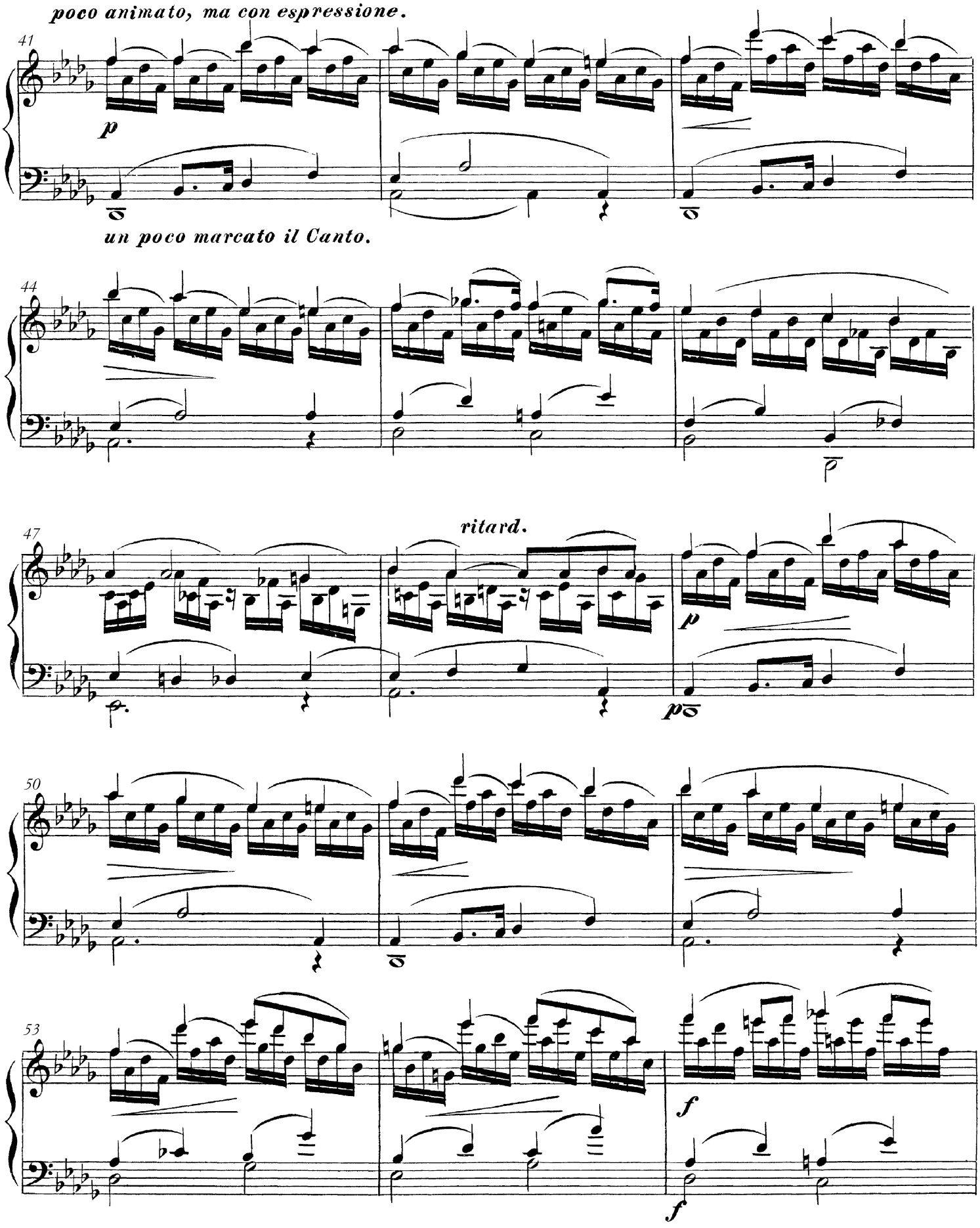
poco animato, ma con espressione.
41
p
un poco marcato il Canto.
44
47
ritard.
p
p
50
53
f
f

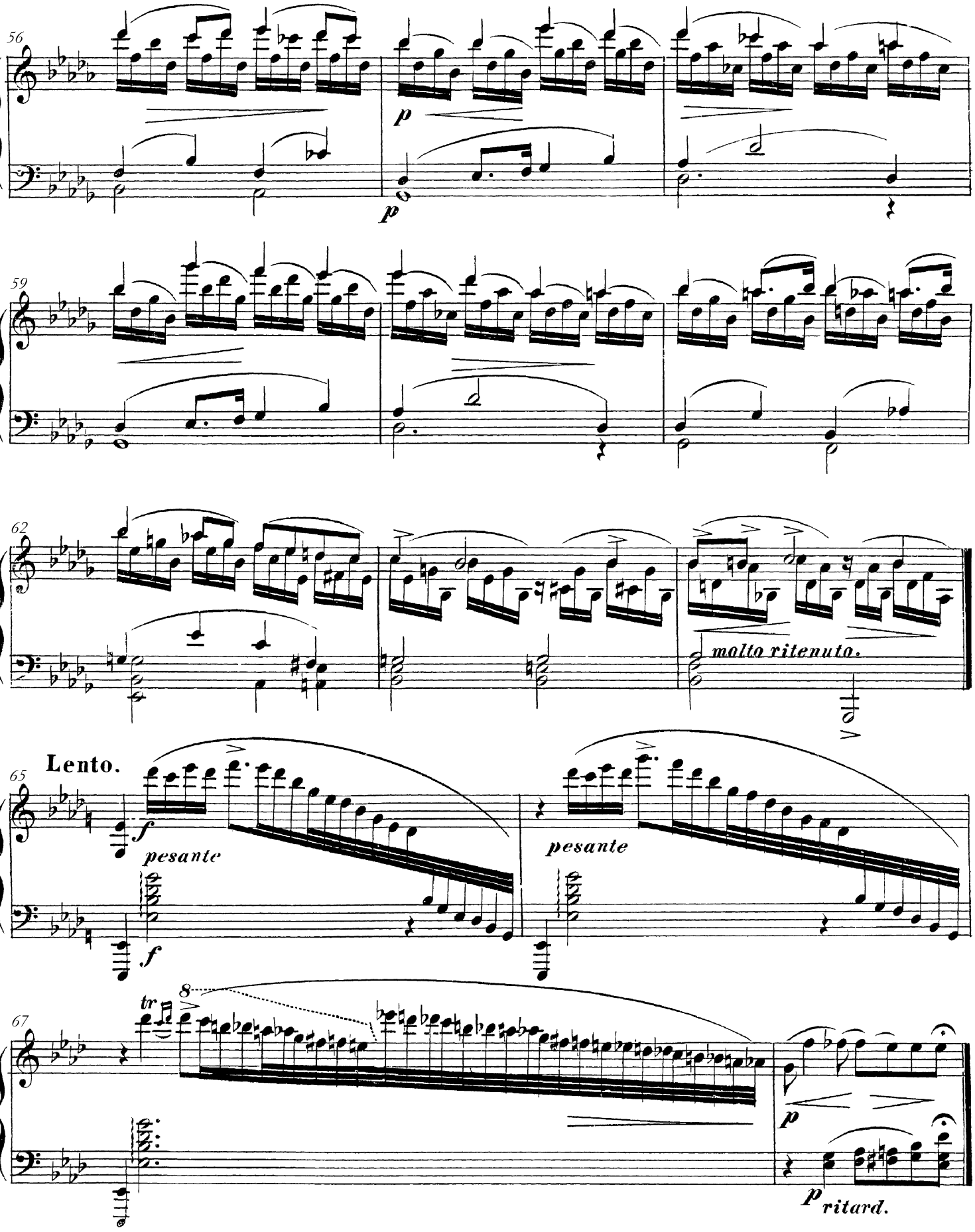
56
p
p
59
62
molto ritenuto.
Lento.
65
f
pesante
f
pesante
67
tr
8
p
p
ritard.

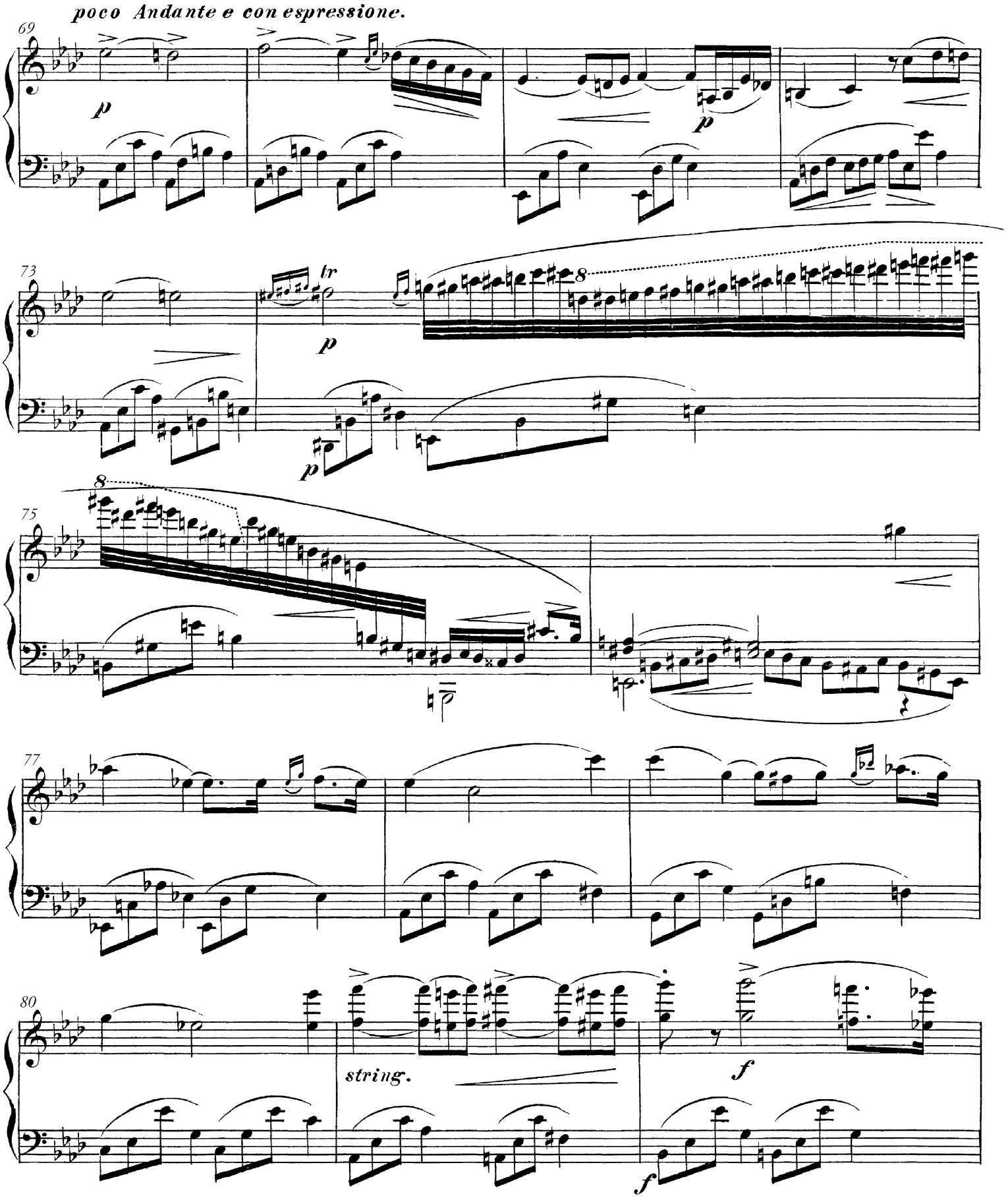
poco Andante e con espressione.
69
p
p
73
tr
p
p
8
75
8
77
80
string.
f
f

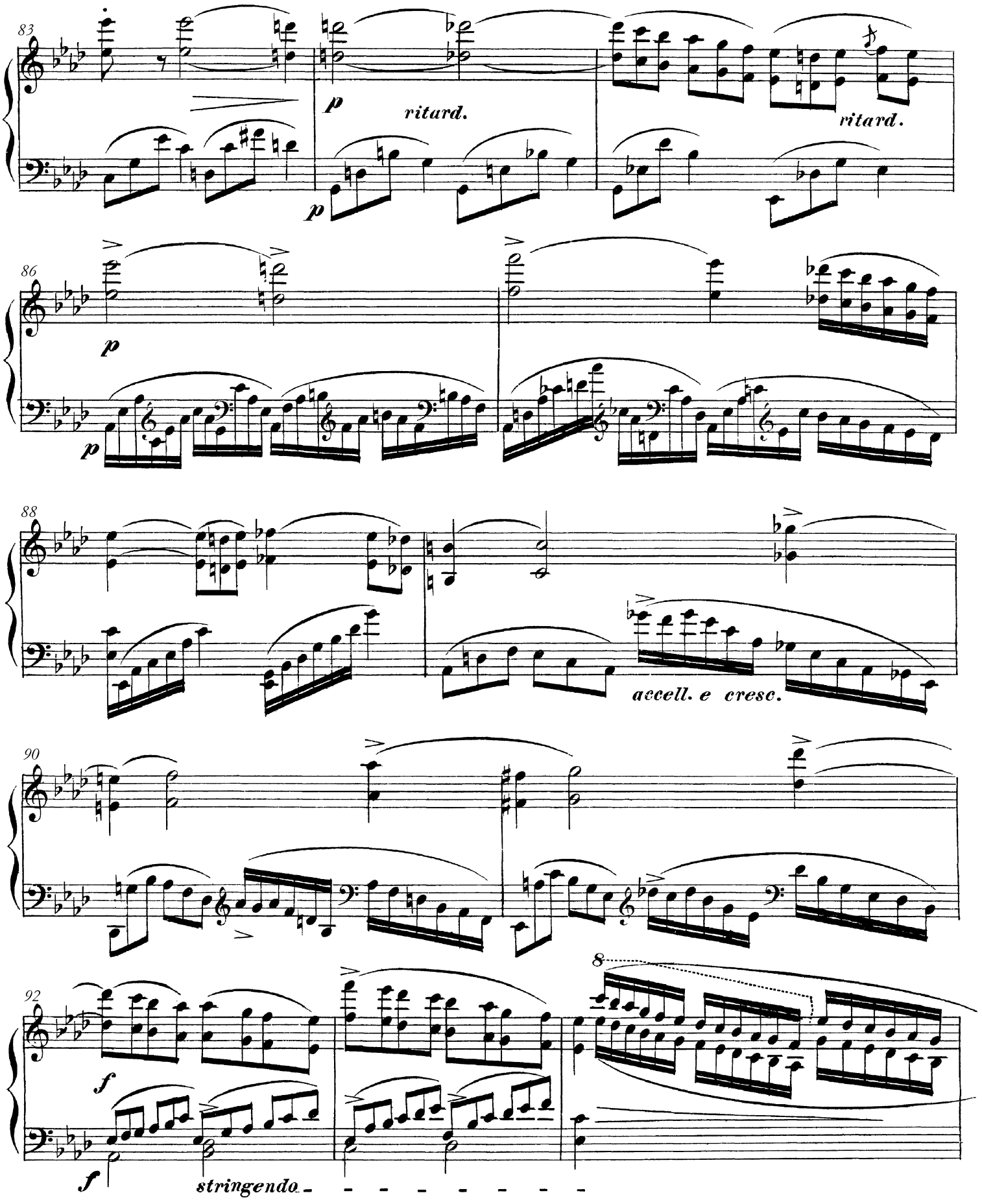
83
p
ritard.
ritard.
86
p
p
88
accell. e cresc.
90
92
f
f
8
stringendo

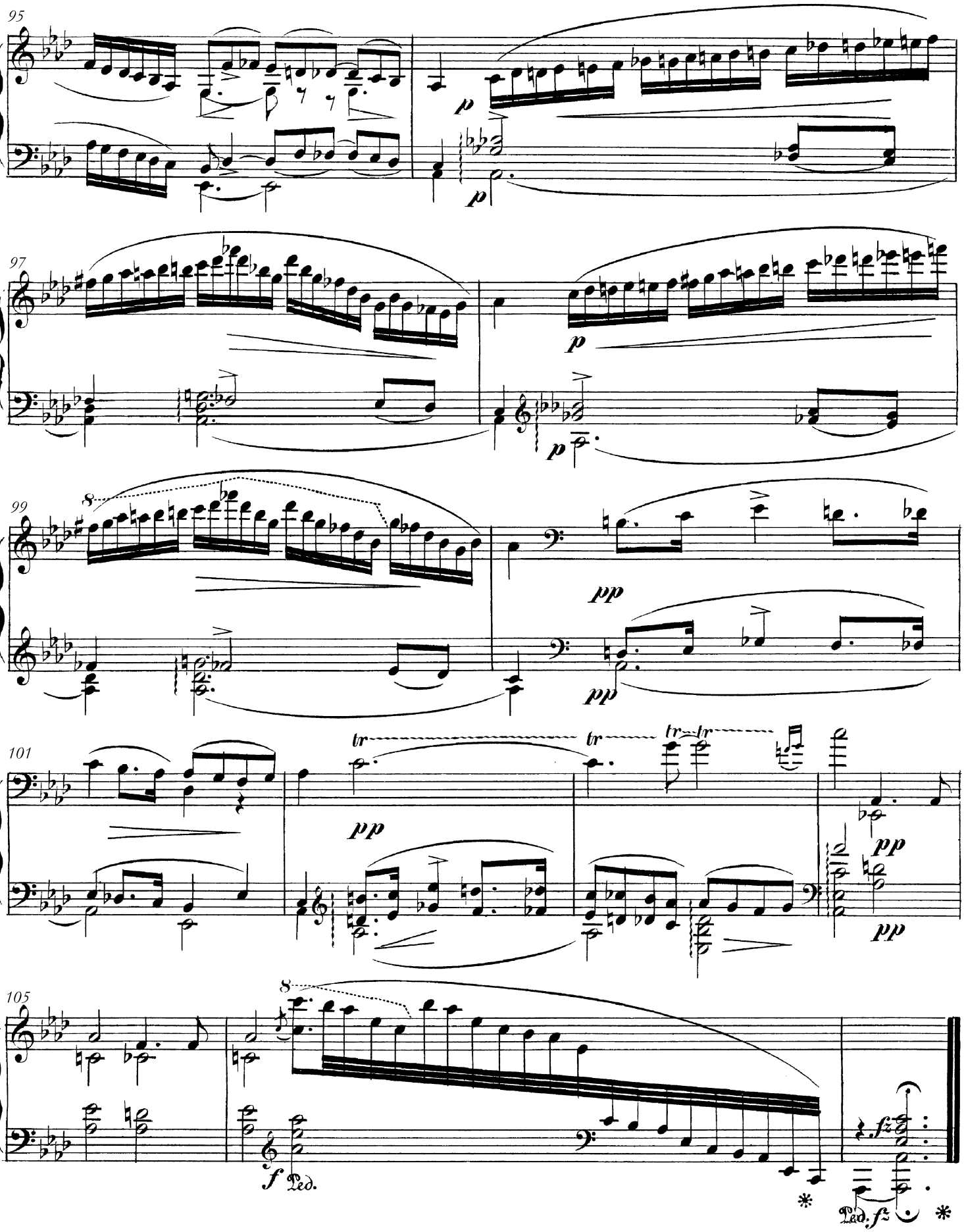
95
p
p
97
p
p
99
8
pp
pp
101
tr
tr
tr
pp
pp
pp
105
8
f
Ped.
Ped. fz

Jan van Boom

När den unge holländaren Jan van Boom (1807–1872) bosatte sig i Stockholm i mitten av 1820-talet blev han ett viktigt tillskott till stadens musikliv. Han intog snart positionen som en av stadens prominenta pianister, var mångsidigt verksam som tonsättare och kom genom sin undervisningsverksamhet att utöva inflytande över musiker i yngre generationer. Efter att karriären som offentligt turnerande virtuos avslutats 1847 verkade han som pianolärare vid Musikaliska akademiens undervisningsverk, sedermera Musikaliska akademiens konservatorium, och undervisade där bland andra Hilda Thegerström, Ludvig Norman, Jakob Adolf Hägg, August Söderman och Richard Andersson.

Jan van Boom växte upp i en musikerfamilj. Både hans yngre bror Hermanus Marinus van Boom (1809-1883) och hans far Johannes van Boom (1783-1878) var flöjtister, den sistnämnde dessutom tonsättare samt sönernas förste musiklärare. Efter undervisningen hos fadern torde Jan van Boom ha studerat för Johann Nepomuk Hummel och Ignaz Moscheles, och längre fram (1843–46) utvecklade han sitt musikkunnande som kompositionselev hos Franz Berwald.

Räknat i antal verk ligger tyngdpunkten i van Booms produktion i pianomusiken. Hans komponerande täcker dock en rad olika genrer och i verklistan återfinns vid sidan om ett 50-tal pianostycken bland annat operan *Necken*, orkesterverk, kammarmusik, körstycken och sånger.

© *Martin Edin,* Levande Musikarv

Nocturne i Ass-dur

Piano-nocturnen fick sin första viktiga tonsättare i John Field som publicerade ett antal stilbildande verk av denna typ från och med 1812. Formen blev dock verkligt populär först kring 1830 och en växande skara tonsättare bidrog efter hand till dess spridning – här kan framhållas Charles Mayer, Sigismond Thalberg, Friedrich Kalkbrenner, Henri Herz, Edmund Passy och inte minst Fryderyk Chopin, som mer än någon annan efter Field kommit att färga eftervärldens bild av genren.

I detta ymniga utbud är Jan van Booms Nocturne i Ass-dur med dess poetiska åder och eleganta melodiska flöde väl värd uppmärksamhet. Musiken är fint avpassad efter instrumentet på ett sätt som gör den välklingande utan att vara svår att framföra. I melodins två första takter hörs en reminiscens från öppningen av Fields B-durnocturne, men resten av stycket utvecklas längs en egen bana i ett tonspråk med Chopin-anstrykning. Kompositionen trycktes år 1864 av Abraham Lundquist.

© *Martin Edin*, Levande Musikarv

Källkritisk kommentar

Källmaterial
Denna utgåva baserar sig på följande källa (**T**):

> NOCTURNE / POUR LE PIANO / PAR / J. van Boom. / OP. 81. / STOCKHOLM, / *au Bureau de Musique de Abr. Lundquist,* / Malmtorgsgatan Nº 8. / *Christiania, chez C. Warmuth.* / Pr. 1 Rdr 75 öre / 725.

T återfinns hos Musik- och teaterbiblioteket i Stockholm (signum P/Sv, ex. C), och plåtnumret 725 pekar på en ursprunglig publicering år 1864 (se *Bulletin 4*, Stockholm: Svenskt musikhistoriskt arkiv, 1970). Källan stammar sålunda från tonsättarens livstid. Autografer eller andra förlagor för trycket har inte kunnat lokaliseras.

Kommentarer
Nottexten i utgåvan är baserad på en skanning av nottrycket **T**, där utgivarens emendationer har förts in med hjälp av ett digitalt bildredigeringsprogram.

I van Booms pianoverk är det inte ovanligt att bågar och instruktioner rörande musikens dynamik modifieras då en passage upprepas – avvikelserna kan vara iögonenfallande eller högst subtila. Sådana fraseringsvarianter har bevarats i föreliggande utgåva. De kan läsas som instruktioner om ett varierat och nyansrikt pianistiskt föredrag. I de fall där ett tydligt och konsekvent fraseringsmönster etablerats har emellertid enstaka avvikelser justerats utan kommentar så att mönstret fullföljs (ett exempel på ett sådant mönster är bågarna i det undre systemet i takt 92–98). Emendationer av nottexten som inte har medfört förändrad läsart har likaledes utförts utan kommentar. I övrigt anförs nedanstående anmärkningar. Fingersättningen i utgåvan återges enligt **T**. Huruvida den stammar från van Boom själv eller någon annan har inte kunnat undersökas.

Takt / System	**Anmärkning**
7 / Övre	Bågen fess2–ess2 tillagd i analogi med t. 68.
33–34 / Övre	T har följande bågar i understämman: ess3–b och ass–c.
37–38 / Övre	T har följande bågar: ess3–cess3 och b2–ass2; bågar införda i analogi med t. 35–36 övre systemet och t. 37–38 undre systemet.
76 / Undre	T har E+H+f+a på det första slaget; E+H+fiss+a infört i analogi med t. 15.
87 / Undre	I T är den tredje tonen f.
94–95 / Övre	T har följande bågar: c4–g1 och f1–ass, med parallella bågar i understämman; längre bågar införda i analogi med t. 33–34.
Förkortningar	t. = takt

© *Martin Edin,* Levande Musikarv

Jan van Boom

When the young Dutchman Jan van Boom (1807–1872) settled in Stockholm in the mid-1820s, he became an important addition to the city's musical life. He soon took on a role as one of the city's prominent pianists, was a versatile composer and, through teaching, came to influence musicians of younger generations. After his public career as a virtuoso ended in 1847, he worked as a piano teacher at the Royal Swedish Academy of Music School, later the Royal Academy of Music Conservatory, where he taught Hilda Thegerström, Ludvig Norman, Jakob Adolf Hägg, August Söderman and Richard Andersson, amongst others.

van Boom grew up in a family of musicians. Both his younger brother Hermanus Marinus van Boom (1809–1883) and his father Johannes van Boom (1783–1878) were flautists; the latter was also a composer and his sons' first music teacher. After his education with his father, Jan van Boom is thought to have studied for Johann Nepomuk Hummel and Ignaz Moscheles, and later on (1843–46), he was a composition student of Franz Berwald.

The majority of van Boom's production was in piano music. However, his compositions cover a number of different genres, and in his opus, alongside some 50 piano pieces, one also finds the opera *Necken*, orchestral pieces, chamber music, choir pieces and songs.

© *Martin Edin,* Levande Musikarv
Transl. Martin Thomson

Nocturne in A flat major

The first significant composer of the Piano Nocturne was John Field, who published several seminal works of this kind from 1812. Around 1830 the form had become quite popular and an increasing number of composers were writing nocturnes for the piano, including Charles Mayer, Sigismond Thalberg, Friedrich Kalkbrenner, Henri Herz, Edmund Passy, and, most notably, Fryderyk Chopin. It was Chopin who was the most influential contributor to the genre after Field.

Among this rich array of piano nocturnes, Jan van Boom's Nocturne in A flat major is deserving of attention. It is a poetic piece with an elegant melodic flow. The writing is well suited to the instrument in a way which provides tonal beauty without making the music difficult to play. In the first two bars of the melody there is a reminiscence of the opening of Field's B flat major Nocturne, whilst the rest of the piece develops along its own path in a Chopinesque style. The composition was published in 1864 by Abraham Lundquist.

© *Martin Edin*, Levande Musikarv
Transl. Robin McGinley